

Keirsbilck, *Ambacht van den Timmerman*) geven *voorloper* in de betekenis schaaf, in Wat. Dial. (2e bundel, p. 478) vindt men het voor Marken, Volendam en Monnikendam vermeld als aanduidende een kleine rijschaaf; Hulste geeft *voorboor* en *voorganger* (in de zin van Krt. 9). Op grond van deze vaststelling willen we niet bespiegelen over de geleding van het kaartbeeld, omdat het wel niet karakteristiek zal zijn voor de klomperij. Niettemin is het mogelijk, dat de enkele vermeldingen van het type *voorganger* in de Meierij toegeschreven moeten worden aan oude Vlaamse invloed. Ook is het denkbaar dat *voorloper*, dat tweemaal tamelijk ver naar het noorden toe voorkomt, daarheen met andere expansies is opgerukt.

Buiten het gebied van onderzoek werden de volgende benamingen voor de voorboor aangetroffen. Büld geeft, voor de zoveelste maal in overeenstemming met het Twents, het type *lengteboor*; het zal echter niet uit een expansie moeten worden verklaard, omdat volgens V a k t a a l tal van plaatsen in oostelijk Nederland de uitdrukking *op lengte boren* kennen (M 9, F 206, F 151, G 74, F 115 en G 198). Voor vier plaatsen in Wallonië geeft Feller de vormen *tèrèle*, *tèrère*, *tèrére* en *tarèle*, Ducarme—Gozin voor Crupet *tèrère* en *amôrçwè* en voor Rance *tèrèle*, Delvaux geeft *terraire*, Haucotte *tèrèle*, Vauchelet *tarère*. Daarnaast staat nog *culière po abouti*, dat men bij Feller vermeld vindt wellicht voor Lavacherie, Awenne, Bourlers, Forges en Ath; hij stelt het tegenover *culière po talonè* = hielboor. Het type *voorloper* vinden we in het Rijnland, waar Porselen *füerlöper* en Heinsberg *vürlöper* laat noteren. De vorm die de boor in Crupet heeft is zeer bijzonder: ze is zeer spits en heeft naar opzij twee vleugelachtige bladen die enigszins gebogen zijn en ook tamelijk spits eindigen.

10. *Op draaier—uitkanter*

A

Kaart 10 is een zaakkaart zonder meer. Hij wil het antwoord geven op de vraag, met wat voor instrument de klompenmaker, nadat de klomp is uitgehold, de scherpe kantjes uit de bek wegsnijdt, met een kort mes, dan wel met een lang bodemmes-achtig werktuig. Het materiaal is afkomstig uit vraag 15, aangevuld met gegevens uit lijst 29 en V a k t a a l.

B

Zakelijke toelichtingen zijn wel overbodig. De kaart geeft duidelijke